

Fırsatlar Sunar

Meslek Etiği Kavramı ve Meslek Etiği İlkeleri

Meslek

- İş deyince akla gelen ilk kavram meslektir.
- Meslek, “belli bir eğitim ile kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, insanlara yararlı mal üretmek, hizmet vermek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, kuralları belirlenmiş iş olarak tanımlanmaktadır.”

Meslek kavramı genel olarak, bir kimsenin geçimini sağlamak üzere, profesyonel olarak yaptığı iş olarak tanımlanabilir. Herhangi bir iş ve uğraşın meslek sayılabilmesi için, o iş ve uğraşın en azından belirli bir tekniği ve kurumsallaşmış bir değerler manzumesine sahip olması gerekir.

Bir uğraşın meslek sayılabilmesi için aşağıdaki özellikleri taşıması gerekir.

- Bir meslek dalı, toplumun kaçınılmaz olan bir gereksinimini karşılar
- Meslek kişinin salt kendi doyumunu için değil aynı zamanda başkalarının yararı için de yaptığı bir uğraştır.
- Meslek sistemli bir eğitimle kazanılmış özel bilgi ve becerilere dayalıdır.
- Meslek dalları araştırma ve deneylerle geliştirilerek zamanla kendine özgü tekniklere sahip olurlar.
- Meslekler kazanç elde etmek için yapılan uğraşlardır.
- Meslek olarak kabul edilen tüm uğraş alanlarının kendine özgü değer ve etik ilkeleri vardır. Mesleğin üyeleri buna göre davranırlar. Örneğin, öğretmenin kendi öğrencisine para karşılığı ders vermemesi gerekir.

Mesleğin Temel Özellikleri

Bayles'e göre;

- a) Yoğun bir eğitim ve yetiştirme gerektirmesi,
- b) İşin ampirik ve objektif bir yaklaşıma dayalı olması,
- c) Toplumda önemli bir işlevi yerine getiriyor olması,
- d) Bir etik ilkeler dizisine bağlı olarak yapılmasıdır.

- Meslek, “belli bir eğitim ile kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, insanlara yararlı mal üretmek, hizmet vermek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, kuralları belirlenmiş iş olarak tanımlanmaktadır.”
- Meslek insanlara yararlı mal veya hizmet üretmek ve karşılığında bir gelir elde etmek için yapılan belli bir eğitimle kazanılan ve kuralları toplumca belirlenmiş faaliyetler bütünüdür.

- Hem bireylerin ve hayatlarını idame ettirebilmeleri hem de toplumsal statü ve doyum sağlama aracıdır.
- İş ve meslek birbiri ile çok ilintili ve sıkça karıştırılan kavramlardır.
- Bir kimsenin mesleği olabilir ancak işi olmayabilir. İş nedir diye baktığımızda; mesleki bilgi ve becerilerin uygulamaya konulmasıdır.

Meslek Sahibi Olamamızın Nedenleri

- Varlığımızı sürdürebilmek için gerekli olan geliri kazanmak için,
- Kişisel gelişimimiz için,
- Bireysel kimliğe sahip olmak için,
- Toplumda statü elde etmek için,
- Sosyal ilişkilerde bulunmak için,
- Mutlu ve başarılı bir yaşam sürmek için,

Meslek Etiği

- Meslek etiği, belirli bir meslek grubunun mesleğe ilişkin olarak oluşturup koruduğu, mesleki üyelerine emredn, onları belli bir şekilde davranmaya zorlayan, kişisel eğilimlerini sınırlayan, yetersiz ve ilkesiz üyeleri meslekten dışlayan, meslek içi rekabeti düzenleyen mesleki ilkeler bütünüdür.
- Meslek etiği, mesleki davranışla ilgili neyin doğru neyin yanlış, neyin haklı neyin haksız olduğu hakkında inançlara dayalı ilkeler ve kurallar topluluğudur.

Meslek Etiğinin Temel Özellikleri

- Meslek etiği kişisel etiğe dayanır
- Meslek etiği dürüstlüğe dayanır
- Meslek etiği namus gerektirir
- Meslek etiği doğru söylemeyi gerektirir
- Meslek etiği güvenilir olmayı gerektirir
- Bir iş planı gerektirir
- Meslek etiği kar gerektirir
- Değerler üzerine kurulur
- Meslek etiği işletmenin tepesinden başlar

Mesleki Etik İlkeler

- Doğruluk, dürüstlük
- Saydamlık
- Güvenilir olma
- Sadakat
- Adalet
- Nezaket
- Eşitlik (Bireysel-Kısmi-Bloklar)

- Tarafsızlık
- Başkalarına yardım etme
- Başkalarına saygı gösterme
- Vatandaşlık sorumluluğuna sahip olma
- Yalan söylememe
- Karşısındakinin güç durumundan yararlanmama
- Yetkili makamlara bildirim

- Savurganlıktan kaçınma
- Acısı olanın acısını paylaşma
- Dayanışma
- Çıkar çatışmasından kaçınma
- Bireylerin eşitliğinin kabul edilmesi
- Kaynakların adil dağıtılması
- Mükemmeliyeti arama olarak sıralayabiliriz.

- Açıklık
- Hümanizim
- Hukukun üstünlüğü
- Emegın hakkını verme
- Yasa dışı emirlere karşı direnme
- Hak ve özgürlükler, olarak sıralayabiliriz.

Genel Olarak Meslek Etik İlkeleri

- Meslek elemanlarının mesleki ilkesi “kendi alanında kendisinden hizmet bekleyenlere varsa yasaların elverdiği ölçüde; yoksa oluşmuş ilkelere göre faydalı olacak şekilde hizmet sunması” olarak tanımlanabilmektedir.
- Mesleki etik, insanların mesleklerini icra ederken keyfi davranışlarını sınırlamakta, mesleğin gerektirdiği davranışa yönlendirmektedir.

Mesleki etik, bir meslek grubunun, mesleğe ilişkin olarak oluşturup, koruduğu; yetersiz ve ilkesiz üyeleri meslekten dışlayan; meslek içi rekabeti düzenleyen ve hizmet ideallerini korumayı amaçlayan mesleki ilkeler bütünü olarak maddeleştirebiliriz.

Fırsatlar Sunar

Teşekkürler

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ASLAN

Meslek Etiği

Meslek Etiği Kavramı ve Meslek Etiği İlkeleri

Ünite 3